

2017-06-10 Verslag vogelexcursie 't Roegwold

Verslag vogelexcursie 't Roegwold op zaterdag 10 juni 2017.

Om 07.00 uur 's morgens vertrek vanaf het Manibaplein, de zon schijnt en het wordt een mooie dag met plusminus 22 graden en een beetje broeierig. Met 3 auto's en 10 personen gaat de stoet richting Groningen met Gerrit Schepers als de excursieleider van de dag. Helaas was onze vaste maat en tevens 2e leider verhinderd wegens horeca-activiteiten. Zoals altijd gaat de reis voorspoedig, wij hebben ons gesetteld in de Crysler van Han waar in het goed toeven is. Aangekomen bij ons 1e vertrekpunt voegt zich nog een dame uit Groningen toe en beginnen 11 personen aan de eerste klus.

De belangrijkste natuurgebieden van het 't Roegwold zijn de Westerpolder, Ae's Woudbloem, Dannenmeer en het Schildmeer. Bij de laatste starten wij, maar eerst een beetje geschiedenis over het Schildmeer. Het Schildmeer is van oorsprong een meerstal die in een hoogveengebied lag en onderdeel vormde van het Schildmeer (ook wel Schiltmaar of Schilt), dat rond 1870 werd vergraven tot het Afwateringskanaal van Duurswold. Deze meerstal was wel kleiner dan het huidige meer. Door de overwegende zuidwestenwind kalfden de oevers steeds verder af en ontstond een in zuidwest-noordoostelijke richting georiënteerd meer. Mogelijk werd dit proces nog versneld door veen afgravingen

De oorspronkelijke ontginning van dit veengebied gebeurde vanaf de dorpenrij Siddeburen, Schildwolde en Hellum. Het grondgebied van de dorpen zette zich aan de andere zijde van het meer voort, wat blijkt uit de sloten aan beide zijden van het meer die in elkaars verlengde lagen. Ook komt het tot uitdrukking in de naam 't Over Schildt voor de polder ten westen van het meer en in de dorpsnaam Overschild. Omdat de strokenverkaveling zich doorzet aan beide zijden van het meer en zich daar dus niks van aan lijkt te trekken, is wel gesteld dat het meer moet zijn ontstaan na de verkaveling, tussen de 10e en 12e eeuw. In het zuidwesten van het meer ontstond in de 18e eeuw het 'Kleyne Schilt', een inham naar het zuidwesten, waarin het eilandje Vossebult lag. Tegenwoordig vormt dit deel onderdeel van een natuurgebied. Aan de westzijde, tegenover Steendam, loopt de oever van het meer uit in een punt, genaamd Tetjehorn.

Schildmeer

Wij beginnen onze wandeltocht over een karrenspoor, omzoomd met oude bomen waar vanuit een waar festival klinkt van verschillende vogels, zoals Zwartkop, Tuinfluiter, Fitis, Bosrietzanger en Spotvogel. Ook zien wij de eerste vlinders waaronder een enkele distelvlinder die ik voor het eerst dit jaar zie. Eerst wandelend over een pad via weilanden komen we zo bij het schildmeer aan, die aan onze zijde is afgescheiden met een soort geul met een rij palen en keien die misschien dienen als golfbrekers. Hier zien wij verschillende eenden- en ganzensoorten. Verder lopend langs rietkragen waar diverse Karekieten en

Rietzangers hun fraaie deuntjes roepen. Dan komt er een Stern aanvliegen die in zijn karakteristieke vlucht een visje probeert te verschalken. In eerste instantie denken wij in ons enthousiasme aan een Witwang stern, maar Alfred als de grote vogelkenner onder ons, schopt dit direct onderuit en maakt er een Visdiefje van, en wij weten onze plaats weer.

Visdiefje

Witwang stern

De soorten die wij hier hebben waargenomen zijn :Aalscholver, Bergeend, Gele kwikstaart, Meerkoet, Zwarte kraai, Spreeuw, Putter, Kievit, Rietgors, Wilde eend, Rietzanger, Fitis, Bruine kiekendief, Kokmeeuw, Witte kwikstaart, Spotvogel, Blauwe reiger, Boeren zwaluw, Kluut, Scholekster, Bonte strandloper, Tureluur, Grauwe gans, Koekoek, Krakeend, Slobeend, Winterkoning, Kuifeend, Koolmees, Grasmus, Gierzwaluw, Vink, Nijlgans, Graspieper, Boompieper, Kleine karekiet, Visdiefje, Baardmannetje juv. , Kneu, Fuut, Gaai, Bosrietzanger, Buizerd, Kleine mantelmeeuw, Zwartkop en Waterral.

Wij gaan weer terug naar de auto's want het is tijd voor ons eerste "bakkie met ne brugge de bie". Tevens doen ook de eerste traktaties de ronde. Wij stappen in en gaan verder naar het Dannenmeer, hier lopen wij een dam op en aan onze rechterzijde is een meeuwenkolonie en zien wij 2 paartjes Geoorde futen, wij hadden die hier meer verwacht want vorig jaar zwommen er wel een 50-tal paartjes rond, helaas komen wij hier geen Sterns tegen die wij er wel hadden verwacht. Onderwijl wordt er gemeld dat er aan de andere zijde van het meer een Zwarte ibis, Breedbek strandloper en Rosse Franjepoot moeten zitten, dus terug naar onze auto's onderwijl horen wij van een paar vogelaars ook nog dat er net een Slangenarend is overgevlogen. Ans heeft hem nog gezien, wij helaas niet meer. Als wij aan de andere kant aankomen worden wij al opgewacht door meerdere vogelaars die ons de Rosse Franjepoot aanwijzen. Anders was hij ons niet opgevallen vanaf die afstand, het vogeltje zit op een eilandje in elkaar gedoken tussen de Kieviten. Tevens wordt hier nog een Blauwborst gespot door onze jongste vogelaar Tom die dit mooie vogeltje op geluid ontdekte. De toekomstige lichting komt er dus aan! Gelukkig maar want de meeste oude vogelaars onder ons zo zijn kwarteldoof!

Verder zien wij hier op afstand nog Ooievaars, Grauwe kiekendief en Boomvalk. Nadat wij hier alles hebben gescand, blijken de volgende soorten gespot te zijn: Ekster, Lepelaar, Huismus, Tafeleend, Ooievaar, Kleine plevier, Geoorde fuut, Waterhoen, Knobbelzwaan, Houtduif, Holenduif, Kauw, Torenavalk, Zomertaling, Blauwborst, Krombekstrandloper, Rosse franjepoot, Zwarte i bis en de Boomvalk.

Wij gaan naar onze volgende bestemming, Ae's Woudsbloem. Dit is ten opzichte van de andere gebieden een klein gebiedje bestaande uit een gevarieerd landschap met weilanden, struwelen, plassen en hoger gelegen zandkoppen. De wandeling van plm. 2 km gaat langs watergangen, omzoomd door jong houtopslag en weilanden. Hier zien en horen wij de Roodborsttapuit, Tjiftjaf, Tuinfluiter, Grasmus, Goudvink en 2 x de IJsvogel. Onderweg komen wij ook nog een groot oud vervallen houten gebouw tegen dat de kenmerken had van wat ooit een scheepswerf is geweest en waar de mensen uit de buurt vroeger hun boterham verdienden, helaas ingehaald door de tijd. Aan het eind van de tocht bij een verhoging zie ik iets opvallends en zet de verrekijker erop en zie Reintje de Vos! Hij kijkt ons een tijdje aan en schiet dan snel het struweel in. Wij

zoeken de plek op en zien dat dit een afgraving is, omsloten door een zandwal en verder begroeid met riet. Hier zien wij het fraaie beestje beter, het is een oude heer en voelt zich hier beter op z'n gemak omdat wij er toch niet bij kunnen komen. Even later trekt hij toch "de achterbokse an" en schiet de struiken in. Dit is tevens een mooie afsluiting van dit deel.

De tocht wordt voortgezet naar onze laatste bestemming van deze dag, de Kropswolderpolder. Gerrit weet hier nog een vogelhut te staan. Een tochtje van plm. 500 meter brengt ons bij een prachtige nieuwe vogelhut aan de rand van het meer. Voor de hut eerst een slik gedeelte begroeid met riet, het aanbod is hier niet al te groot, wij zien en horen hier de Zanglijster, Roodborst, Winterkoning, Canadese gans, Grote bonte specht en aan de rand zien wij nog 3 Grote zilverreigers. Verder is het vrij rustig en we gaan na een kwartiertje terug naar de auto's.

De koek is op, wij hebben deze dag ongeveer 80 soorten gezien en keren moe maar voldaan huiswaarts na Gerrit bedankt te hebben voor deze mooie excursie.

Wij vandaag 81 soorten gezien en gehoord: Huismus, Putter- Vink, Goudvink, Kneu, Fitis, Tjiftjaf, Tuinfluiter, Spotvogel, Blauwborst, Grasmus, Boompieper, Graspieper, Kleine karekiet, Rietgors, Rietzanger, Bosrietzanger, Witte- en Gele kwikstaart, Roodborst, Winterkoning, Roodborsttapuit, Spreeuw, Merel, Zanglijster, IJsvogel, Grote bonte specht, Koolmees, Boerenzwaluw, Gier zwaluw, Holenduif, Houtduif, Koekoek, Ekster, Kauw, Gaai, Zwarte kraai, Kokmeeuw, Kleine mantelmeeuw, Visdiefje, Wilde eend, Bergeend, Tafeleend, Smient, Krakeend, Winter- en Zomertaling, Slobeend, Waterhoen, Kuifeend, Meerkoet, Fuut, Geoorde fuut, Bonte strandloper, Kleine plevier, Krombek strandloper, Waterral, Aalscholver, Kievit, Grutto, Tureluur, Kluut, Scholekster, Rosse franjepoot, Ooievaar, Blauwe reiger, Grote zilverreiger, Lepelaar, Zwarte ibis, Grauwe gans, Nijlgans, Canadese gans, Torenvalk, Boomvalk, Bruine kiekendief, Grauwe kiekendief, Buizerd, Knobbelswaan en ... de Vos.

Groeten , Hans de Groot. Tot een volgende excursie.

Verslag gemaakt door Tom Olthof (13jaar)

Zaterdag 10 juni had de KNNV een (dag) excursie georganiseerd in 't Roegwold. We vertrokken om 7 uur al vanaf het Manitobaplein.

De 1e stop was in Tetjehorn waar we een spotvogel, baardmannetjes, kluten en vele (jonge) rietgorsen en rietzangers zagen. Hierna gingen we door naar het Dannemeer waar we een zomertaling en geoorde futen zagen. Enkelen konden zelfs een slangenarend boven ons hoofd zien vliegen. De 3e stop was op een weg waar we aan beide kanten een mooi uitzicht hadden over plassen en ruichten. Hier zagen we een grauwe kiekendief, een grauwe franjepoot, een zwarte ibis en een krombekstrandloper! Hierna gingen we door naar Schermer Ae waar we een mooie wandeling maakten en waar ijsvogels, roodborsttapuiten en een vuurvliinder waren. Als laatste gingen we naar een vogelkijkhut waarvoor veel geoorde futen zwommen. Het was een topdag met in totaal ongeveer 70 soorten!

groet, Tom Olthof

